

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Le ó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohánytözsékben.

Az iskolák államosítása.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a tavalyi költségvetés tárgyalásakor határozottan kijelentette az országgyűlésen, hogy ő nem barátja az iskolák kizárólagos államosításának és azok a közegek, a kik ennek dacára is erőszakolják az államosítást, nem járnak el az ő intenciói szerint, mivel az állam alig képes megfelelni azon községek kívánalmainak, a kik azt kérik.

Dacára e határozott kijelentésnek, azt tapasztaljuk mégis, hogy úgyszólván dühöng az iskolák államosítása az egész vonalon. Állami közegek, közigazgatási tisztviselők, a kik talán hivatali mulasztásai miatt régen megeredemlének egy *Kajfát*, e tekintetben szokatlan buzgalommal és hatáskörüket messze túlhaladó energiával járnak el, hogy egy-egy községben az iskolát elközösíthessék. Ez képezi a szabadelvű korteskedés mellett legfőbb ambíciójukat, hogy azután ily réven a magas kormány előtt kiváló érdemeket szerezhessenek. A kir. tanfelügyelők, a kik pedig dacára a szigorubból-szigorubb rendeleteknek, éveken keresztül nem látják a falusi iskolák belsejét; a főszolgabírák, a kik csak a magasabb homeurókat és banketteket szokták rendezni kerületeikben és a községi közigazgatás és háztartás ezernyi bajait és visszaéléseit alantassal közegekkel intéztetik; a legelső hirre, hogy ál-

lami iskola kell, megjelennek sokszor a zord idő dacára és diszmagyar nélkül is, hogy az atyafiakkal parolázva kapacitálják őket az állami iskola elfogadására. Egyes falusi jegyzők, a kiknek a feje fölött már készülnek a hullámok öszszecsapni, a legkisebb költség miatt is, mely a katolikus iskolák fenntartására és ellátására épen azért szükséges, hogy a törvényes kívánalmaknak megfeleljenek, Mephisto módjára készek felvilágosítani a népet, felizgatni és fellázítani a népet az egyházi hatóságok és közegek ellen, hogy ıme mennyivel jobb az állami iskola, a hol nem a pap parancsol, a ki csak a kiadást és kultuszadót akarja szaporítani, míg az állami iskolánál megszabadul a község minden kiadástól. Így kerül aztán a lelkes két tűz közé, a mennyiben, ha rá akarja birni hiveit, hogy iskoláikat és a tanerőket a törvénytiszta módon szaporítsák, akkor azokkal kerül konfliktusba és a hivatalos közegek részéről a közadók emelkedése miatt, mint bűnbak van hıve elé állítva; másrésztől, ha nem bírja iskoláit olyan nívón tartani, hogy azok a törvényes kívánalmaknak megfeleljenek, akkor ugyancsak azok a hivatalos közegek állnak elő és megvádolják, magalmaznak az egyházat, hogy a közoktatásügyet elhanyagolja, a papok pedig vaskalapos, maradó sötétecek, a kik csak a saját zsebükkel törődnek; azért hanyatlak a hitélet, hanyatlanak a községek, tehát szükséges,

hogy az állam vegye kezébe a népoktatást, vagyis legyen az iskola állami, mert az úgy sem kerül a községeknek egy fél fityingjébe sem.

Nem akarom ezuttal vitálni az állami iskolák jogosultságát sem nemzeti, sem theologiai szempontból, mert hiszen ez az intézmény nálunk még oly fiatal, a magyar nemzet ezeréves fennállásához viszonyítva, hogy önkéntlenül toltul elénk a kérdés, hogyhát mit csinált és hol volt ez az állam jó kilencszáz éven keresztül, ha most 30 év alatt akarja megcsinálni azt, a mit majd ezer éven keresztül elmulasztott? Hát addig nem volt ez a nemzet nagy, dicső, erős? — nem volt alkotmánya, törvényei, kulturája; nem voltak államférfiai, politikusai, a kik beláták volna a nemzeti oktatás elsorangu szükségességét?

Zsilinszky, az államtitkár azt vitatja körömszakadtáig, hogy csak a protestantizmus hozott ide valamelyes életét, meg a 48, — már mint Kossuth Lajos. Addig mi szent Istvántól, Mátyás királytól kezdve mindig oly buták voltunk, mint ma. Persze azok az úgynevezett „zárdai“, „káp-talani“ iskolák, a pécsi, nagyszombati, budai egyetemek, meg a szerzetesek iskolái nix werth előtte Commenius János „Orbis Pectusá“ hoz képest, mivel azt Kassán vagy Sárospatakon írták. A „Ratio Educationis“ a melynek a mi 68-as népoktatási törvényünk tulajdonképen parafrázisa,

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Egy régi história.

Még egészen fiatal ember voltam, mikor — nem tudom, jó vagy rossz sorsom-e — egy előkelő nagynevű grófi családhoz szállított udvari papnak.

Ott laktam nyaranta egy nagy ősi várkastélyban, melynek százados mohal fedett, komor, régi falai a szemlélőre háborzogatólag hatnak. Én meg szerettem ezt a 140 szobás óriási gömbháromszöget képező várkastélyt, szeretettel bámultam, elmerengve bandukoltam igen sokszor a kastély alatti kétemeletes börtön-pincébe fülledt levegőjű kínzó celláiban.

A szép, de ördögín kegyetlen Szécsi Máriának volt ez annak idejében legretentőbb emlékü rablójára. A mostani kastélykápolna nagy karsu tornyából, a honnét ma inára hívják az ájtatoskodót, — abban az időben rablólovagok lestek a gyanútlanul ballagó utasra, — az árukkel megrakodott kereskedőkre, a kik azután lekerültek azokba a mély, fojtó levegőjű pincékbe, hogy sohse lássák többé a Ur Isten élető napját.

Sok-sok ilyen rabló história van megírva, a kastély gazdag okirattárában — s nekem akkori elfoglaltságom mellett, mindig ünnepem volt, ha egy penészes, homályos betűs foliánszon betűzve egy-egy históriát tudtam magamnak elköpzeni.

Sokszor egy odatett mondat, néhány sor egész regényt rejtett magában.

Ilyen az is, a mit most elregélni akarok. Elhiszik, avagy nem, de előre kijelentem, hogy én az egész históriát, egy öreg pergament tizenöt

szóból álló mondatából olvastam ki. Meglehet, hogy nem így történt, . . . de énnekem így sugta ezt akkor valami, vagy valaki, a mint elmondom.

Jött a török 300 ezer emberrel Belgrádon keresztül Magyarországra. Rettentő kincset cipelt magával a tábor.

Csak a nagy vezér háremében annyi gyémánt, rubintkő, keleti szőnyeg volt, hogy európai uralkodó annyiról nem is álmodott.

Kara Musztafa, a részeges janicsárból lett nagyvezér, elhozta magával minden mozgatható vagyonát; még hatvan feleségét is, a kiket a hasított száju néger eunuch őrzött nagy fegyveres csapatokkal.

Selyem sátrak voltak az elefántok hátán s két pupu dromedárok magasán felrakott selyem párnákon szállították a nagy ur hölgyeit a hadsereg háta mögött, a mely elpusztított, felperzselt mindent s mire a kíséret nyomába ért, nem talált mást, mint üszköt, kormot, halálhőrgést, holttestet, meg kóválygó varjukat.

Kara Musztafa réveteg tekintettel nézett a porfelhőbe, melyet a tatár lovasok kavartak fel előtte; a hófehér arab nem is álmodott. Kara Musztafa réveteg tekintettel nézett a porfelhőbe, melyet a tatár lovasok kavartak fel előtte; a hófehér arab nem is álmodott.

A basák és bégek hiába igyekeztek a nagyvezér kedvét felderíteni; szóltan maradt az és szomorú. A mióta Belgrádot elhagyták, nem ivott; és Ali a hasított száju néger, hiába hajlott két rétre mondván:

— Uram, a paradicsom kertjének kapui kitárvák előtted és hölgyeid epedve vágnak fényes ábrázolat után! . . .

Musztafa csak a csillagos eget nézte. És mikor éjszakának idején nem tudott elaludni, azt

a szomorú dalt hallgatta, a mely az asszonyok sátrából hangzott feleje. A daltól nem értett a nagyvezér egy szót sem. Magyar nóta volt az, bánatos és szomorú, a mely az elveszett haza sorsa felett kesereg, sirja vissza a szabadságot, siratja az elveszett kedvest és zokog a vérben uszó magyar hazáért.

Egy magyar rabnő énekelt. Portyázó spahik fogták el, épen midőn reményt vesztett életét akarta eldobni magától s menekülni akart a szilaj folyó hullámsírijába.

Szép volt és fiatal — elvitték hát a nagy urnak, a ki reá sem nézett, csak kiadta a parancsot, hogy vigyék a többi közé.

Azóta minden nap hallja Musztafa a bánatos éneket . . .

Hosszu, győzedelmes csaták után bevonult a várkastélyba a diadalmas nagy vezér s egész fényes környezete igyekezett bánatos lelkét, szomorú arcát felvidítani, de csak búbanatos maradt a kegyetlen, győztes Musztafa.

Követek jöttek egyik nap a magyaroktól a nagyvezérhez. Kara Musztafa meghívta őket a várkastély gyönyörű szép nagytermébe estebédre. Szaporán járta a kancsó, a melynek élvezetét megtiltotta ugyan Allah nagy prófétája, de nem adott parancsra a nagyvezér és versenyt ivott a magyar urakkal. A török félig gyaur volt akkor, . . . a portára járó magyar főúr meg félig török. Az egyik megszokta már a magyar virtust, a magyar uraknak meg számára volt nyírva a koponyájuk.

A nagyvezérnek régen volt már jó kedve. Sejtelmek győörték s minél közelebb ért Bécshez, annál inkább megelégedett benne az a gondolat, hogy nem látja többé Stambul fényes kapuit.

A magyar urak azonban az egyszer felvidították. Volt közöttük egy fiatal dalia, a kinek

csak épen arra jó, mert abból ki lehet magyarázni az állami iskolák jogosultságát; különben pedig nem sokat lendített az ügyön, mert német és katolikus volt.

Hát mi nem vitatkozunk egyik dolgon sem, mert hisz ezek megvitatásához könyvek kellenek, a melyek már meg is vannak írva, hanem mindentől eltekintve, csak rámutatunk arra a körülményre, hogy 1868-ban még közoktatási intézményeink az egyetemről kezdve a falusi iskoláig legalább nyolctized részben tiszta katolikusok voltak és a mennyiben a modern jogfejlődés alapján nem sikerült még eldísputálni és elsikkasztani azokat, körülbelül felelőre és még mai napig is katolikusok és katolikus eredetűek.

Mi az eredménye tehát annak a mondvasználattal államosításnak? Az-e, a mi ki volt mondva, t. i. a nemzeti nevelés vagyis a magyarosítás, vagy a mit nem vallottak be, de a melyet jobban elértek — a dekatholizálás? Mondja meg Zsilinszky államtitkár ur, hogy 1868 óta hány iskolát vettek el a katolikusoktól és hányat a protestánsoktól? Mondja meg az államtitkár ur, hogy az iskolák által hány embert és hány községet magyarosítottak meg és hány lett oláh, tót, szerb? A katolikus népiszkolák száma ijesztő módon fogy, dacára a miniszteri mézes-mázos beszédeknek, a protestáns, az oláh és szász iskolák a nemzetiségi vidékeken pedig állnak, mint Budavára. Hát ne titkolózzunk! A törvény célja az volna, hogy a nemzeti érzületet bevigye a nemzetiségi iskolákba, szóval magyarosítson, a törvény végeredményében pedig nem ezt, hanem azt mutatja, hogy azaz dekatholizáltak, de nem magyarosítottak. Mert a mint Plato nem tudott egy falut sem megnyerni az ő bölcselati eszméinek, épen úgy a magyar kormány sem tudott 30—35 év alatt egyetlen falut sem az állami iskolák által megmagyarosítani.

De hát élő példa rá maga az államtitkár és Ballagi tanár ur! Minek okvetetlenkednek a protestáns jogakadémiaik elláramosítása ellen annyira, ha olyan üdvös dolog az a minden áron való államosítás? miért akarják csak a szubven-

ciót felvenni a konventjeiken, de a jogot fenntartani? És miért szidják a katolikusokat, ha azok azonnalmód védik a maguk igazát? És ha egyenlő mértékkel akarnak mérni, miért ellenzik ott a kultuszminiszteriumban annyira, hogy a katolikusok csak megközelítőleg annyi jogot nyerjenek autonómiájuk révén a saját iskoláik adminisztrációjára, mint a mennyit a protestáns és egyéb felekezetek élveznek? Nem azt mutatja-e ez az eljárás is, hogy az államosítás csak addig jó ezeknek az uraknak, a míg másokat sujt és a katolikusokat gyengíti, de a saját felekezeti iskolájuk olyan ne nyulj hozzákavallér virág, mely rögtön az autonómia védbástyái mögé zsongorodik, a mint valami idegen kéz nyul utánuk.

Nem akarjuk az állami iskolák jogosultságát ez alkalommal abból a szempontból sem vitatni, vajjon mennyit jásználtak a magyarosodás ügyének. Elismerjük azt, hogy a nemzetiségi vidékeken — a hol t. i. gyűlölettel viseltetnek minden iránt, a mi magyar — mindenesetre a faltörő kos szerepét játszik, hogy a kormány hozzáférhessen azon emberek lelkiületéhez is, a kik eddig épen az iskola padjain szívták magukba a hazájuk ellen való gyűlöletet és a szeparatizmus érzelmeket. A mennyiben azonban ezen célból alkották meg a népoktatási törvényt, nagy hibát követtek el és egy nagy hiányt hagytak 30 éven keresztül pótolatlanul, a mely pedig egyetlen eszköze lett volna a magyar nyelv sikeres terjesztésének és a melynek nem 20—25 év múlva követnie, hanem megelőznie kellett volna a népoktatási törvényt. Ez a *kisdedóvodák hiánya*. Pedig a kisdedóvodáról szóló 1891. XIII. t. c. még mai napig sincs végrehajva. Ha kisdedóvodákkal kezdik a magyarosítást, nemcsak milliókat és milliókat takaríthatnak volna meg, a mit a már fenálló kath. iskolák állami kezelés alá vétele miatt kidobtak, mert az nagyrészt felesleges lett volna, hanem elérték volna azt, hogy megfelelő tanerők — illetőleg a tanítóképzők kellő ellenőrzése mellett — a régi iskolákkal is éppen annyira vagy még többre jutottak volna, mint ma.

Tessék azt elképzelni, hogy a gyermek három évi óvodázás után jut az iskolába, mikor a füle már hozzászózott a magyar szóhoz és pötyög is valamit! Mennyire meg van könnyítve annak a tanítónak a helyzete, mennyivel könnyebben tud az a gyermek tanulni, mintha csak az első osztályban hall magyar szót. Hisz a tanítónak majdnem három évig kellett vesződnie, hogy a gyermeket annyira vigye, mint a mennyire ma — a hol ovoda van, — az első osztályban képes.

És ime, ez a nagyon fontos és legcélravezetőbb eszköz a magyarosítás tekintetéből, eddig egyetlen tanférfinak, egyetlen híres pedagógusnak sem jutott eszébe. Pedig ha az állam igazán sikert akar elérni az iskoláival, akkor a magyarosítást az óvodákban kell kezdenie, mert másképp még akkor sem fog az az idegenajku gyermek magyarul megtanulni, ha mindenik mellé külön tanítót alkalmaznak is. Nos és ha csakugyan a magyarosítás az igazi cél, akkor felesleges is az állami iskolákat erőltetni; felesleges pedig különösen a katolikus iskolákat elközösíteni, mert hisz a katolikus tanítók legnagyobb része épen olyan jó magyar, mint az állami tanítók. Hisz az állami tanítók java része is katolikus tanítóképzőkből került ki, másik részét pedig már mint r. kath. tanítót veszi át az állam saját iskoláihoz. Tehát ha ugyanazon tanítók, ugyanazon képesítés mellett tanítanak állami vagy katolikus iskolában, azt szeretnők látni, micsoda különbség lehet a tanítás eredménye között és miért lenne akkor jobb és magasabb színvonalon álló az az állami iskola, mint volt a katolikus iskola? A kath. egyház, a kath. tanító és kath. iskola megtette eddig is kötelességét, meg fogja tenni ezután is, ha talán nem emelnek is minden szegény, nád-fődeles faluban emeletes palotákat számára, a mely épen úgy a szegény adófizető filléreiből kerül ki, mint a tanító fizetése, de ne adjon az állam és tisztviselői tápot a nagyravagyásnak és ne legyen az állam nagylelkű az adózó polgárok zsebjének rovására. De ezekről talán máskor.

(1000 - r.)

olyan karjai voltak, hogy az a híres bég, a kit, csak egyszerűen ember-irónak hívták, nem tudta behajlítani, a mikor egyenesre kinyújtotta; a vas-tag ezüst kupát pedig könnyedén összeroppantotta rettenetes kezével.

Sokféle erőművészetet vittek véghez a török és magyar urak a nagyvezér mulattatására s a fiatal magyar valamennyit felülmúlta. Tetszett a nagy urnak a vítezi torna, de restellte nagyon, hogy az a harcban alig járt fiú így felszolgálja legjobb vítezeit. Fogadást ajánlott. Volt a táborban egy óriási janicsár, a ki már husz csatában harcolt; azt állította Musztafa az ifju magyarral szembe.

— Ha legyőzöd, tied a legszebb rabnóm; ha megver, akkor . . . a leányomat adom neked, de te örökké leszel! . . .

— Állom a fogadást — vágott vissza a fiu, mámoros fővel. Hiába rázták fejüket a többi magyarok, a fiatal levante nem tágitott.

Szembe állottak már a küzdő felek, az óriási janicsárnak az arcára nézni is rémület volt. A kardvágások úgy futottak végig mind a két orcáján, hogy meg sem lehetett olvasni, hány csapást kapott életében; szeméből a gyaurok kutya iránti féktelen gyűlölet villogott ki. A magyar vitéz csak a válláig ért, csupas arcán nem volt még sebhely; szemei pedig kékek voltak és szelídek.

— Állj meg a helyeden török, ha tudsz! — kiált feléje az ifju.

A janicsár megvetette a két lábát s úgy állt, mint egy koloszsus. A magyar megfogta a piszkos kaftánt, egyet csavart rajta s Bagdasz kertjének ékes virága végig zuhant a puha szőnyegen.

Az urak nagyot kacagtak, a janicsár pedig föltápáskodva retentő dühvel rohant az ifjunak.

Ha ott kinn el nem szedték volna a handzsárt, bizony emberhalál esett volna a nagyvezéri lakomán. Mikor az óriás előre rohant, a levante lobokott s a fejével újra felborította a törököt.

A sátor oszlopa mellett állott egy dárda, a janicsár féktelen dühében azt kapta kézre. Sorra ugráltak fel az urak, maga a nagyvezér kiabált legjobban, de késő volt már. A török a magyar fiu felé sujtott akkora vele. De sas szemei voltak a fiunak, félre ugrott, megkapta a dárdát s olyat rántott rajta, hogy harmadszor is elesett a török. A magyar hamar rátérdelt a hátára s a nyakát úgy odaszorította a földhöz, hogy meg sem tudott már mozdulni.

— Ember vagy fiam — szólt Musztafa. Megnyerted a fogadást.

A janicsár megkapta a bőséges fájdalom díját és vigyorogva távozott a terepből.

Behívták Ali-t, a hasított száju négert.

— A legszebb rabnómet nyerte meg ez a fiu. Vezesd be a legszebbiket Ali.

A szerencsen nemsokára kézen fogva vezetett be egy remegő, lefátyolozott leányt.

Kara Musztafa maga emelte fel a fátyolt. Az urak elcsendesedtek és bámulva nézték azt a remek hölgyet, a kinél szebb a paradicsomban sem teremhet. A nagyvezér maga bámulni legjobban; ezt a rabnót még ő maga sem ismerte.

A leány a földet nézte. Csak akkor pillantott föl, mikor a győztes magyar fiu oda rohant hozzá; ölbe kapta és patakzó könnyeivel, csókláppal öntözte rózsás orcáit.

— Katókám, édes Katókám, — csak azt dadogta egyre, a leány pedig ájulva feküdt már izmos karjaiban.

— Ki ez a leány Ali? — kérdezte a nagyur.

— Az énekes magyar leány, uram. Ez volt a legszebb a hatvan között.

— Hát neked kicsodád ez a leányzó fiam? kérdezte a magyar fiutól.

— Az életem, mindenem, szerelmem ez nekem óh nagyur. Aldjon meg az Isten érte, hogy vissza adta nekem.

— Hátha nem adom?!!

— Nekem ígérted uram.

— Akkor még nem tudtam, mit ígerek. Nem néztem én még ennek a hurinak a szemébe soha.

— Akkor inkább megölöm, de nem lesz a tied!

Kara Musztafa egy pillanatig elgondolkodott, végig simította szép hosszú szakálát. A basák sejtették, mi történhetik. Vérengző, kegyetlen ember volt a nagyvezér és sajnálták már azt a daliás fiut.

— Hozzátok be azt a gyaurok köpeket, akit tegnapelőtt hoztatok élém, ha ugyan még nincs karóba huzva.

— Egy össze törődött öreg papot vetettek be. Teste tele volt sebekkel, de szeméből csendes, szelíd megnyugvás sugárzott.

— Ki vagy te gyauro? kérdezte Musztafa.

— Én a . . . i pap vagyok, a ki hiveim védelméért fogtam fegyvert.

— Te vagy az, a kit a gyaurok meg szoktat áldani, mikor asszonyt vesznek meguknak?

— „n vagyok.

— Add rá hát a te mihaszna áldásodat erre a két báránkyára, hadd örvezzenek egymásnak.

A magyar fiu s a feleszmélt leány oda rogytat a vérengző török lábainhoz, a ki bánatosan simogatta meg Katóka arcát.

— Olyan vagy, mint az én kis leányom, épen olyan. Ki tudja, meglátom-e én még őt valaha?

UJDONSÁGOK.

— **Előkelő vendég.** Danilo Montenegro örökös hercege és neje *Miliza* szül. Mecklenburgi Jutta hercegnő november 3-án gróf Zichy Jenő szent-iváni birtokára érkezik. Fogadásukra nagy előkészületeket tesznek és fényes vadászatokat is fognak tartani.

— **Gróf Crenneville-Poutet Ferenc** cs. és kir. kamarás és neje szül. Zichy Hermina grófnő, Zichy Jenő gróf, val. b. t. tanácsos, városunk országgyűlési képviselőjének leánya — mint a „Nemesség” című lapban olvassuk — Bajorország fővárosába Münchenbe költöztek, hol a gróf a festészetet kívánja tanulni.

— **A városi aggok élelmezése.** K. Horváth István belv. plebános, az aggintézet elnöke vezetése mellett választmányi ülés volt tegnap a városház nagytermében. Az ülés egyetlen tárgyát a városi aggok, szegények és toloncok élelmezése, illetőleg az élelmezésnek a jövő évre árlejtés utján való kiadása képezte. Zárt ajánlat nem érkezett be, tehát a nyilvános ajánlatok között kellett választani. A nyers anyag szállítására vonatkozólag két ajánkozó volt: Krausz Ede és Ofner Mór kereskedők. A kikiáltási árból, a mely 16 fillér volt, Ofner Mór leszállott 2°, 10-ed fillérral s így az ő ajánlata volt az előnyösebb, mert Krausz Ede csak 1°, 10-ed fillért volt hajlandó a város javára adni. — Az idén ugyanis 13° 6 fillért fizetett az intézet egy agg részére a nyers anyagért. Az ajánlatok befejezte után a választmány Boross Sándor indítványára megkérdezvén Ofner Mórt, az hajlandó volt még 2°, 10-ed fillért engedni s így a nyers anyag szállítása egyénenként 15.5 fillérbe fog kerülni. Ezt a drágulást azzal indokolják az ajánlattevők, hogy a zsir ára az utóbbi időben tetemesen drágább lett, a mennyiben tavaly 50, az idén 80 krajcárjával fizetik kilóját. A kenyérszállításra jelentkeztek Héritz Ferenc, Lichtneckert Ferenc és Singer József. A kikiáltási ár 12 fillér

Imaház lett a török tanyából. Esküvőt ültek. A basák elszörnnyedtek az istentelenségen, de azért csendesen végig hallgatták az ősz pap imáját.

A magyar követség egy boldog fiatal asszonnyal, egy öreg pappal és rengeteg ajándékkal indult utnak.

A kegyetlen, vengróz Kara Musztafa sokáig utánuk nézett és . . . békét érzett szívében.

Bécs alól eszeveszetten futott Belgrád felé a török had. A nagyvezért, a sok csaták győztes, szomorú hősét már várták ott. Hoztak neki egy levelet Mohamed szultántól. Írás nem is volt a levélben, csak egy — selyem zsinór.

Musztafa nyakába tette a zsinórt, azután behívta a hasított szájú néget, az ő húséges szolgáját és kezébe adta a zsinór végét. Ali tudta már a többit. Sokszor tett nagy uraknak hasonló szolgálatot. A selyemzsinór összebb szorult s a nagyvezér a rémes csaták rettegett hóse utolsó lélegzett. Testét kiakasztották a várfalakra. Nem sokáig volt ott, valaki ellopta.

Ugy beszéltek, hogy magyar földben nyugszik s egy derék magyar ur követ emeltetett sirja fölé, a kőre szép asszonyi font koszorút és sokszor elmondják a sirjánál:

— Nyugodjál békében szegény török és bossássa meg az Isten minden bűnödét . . .

Így olvastam én ezt a históriát annak a megszárgult pergamentnek tizenöt szóból álló mondatából. Meglehet, hogy nem így történt, de én nekem így sugta ezt akkor valami, vagy valaki, amint elmondtam.

Gringoire.

volt, melyből Singer szállt le legolcsóbb árra 10-9 fillérre s így az ő ajánlatát találta a választmány legolcsóbbnak. E szerint egy-egy aggnak napi ellátása jövőre 1° fill. híján 26 és 1/2 fill.-be fog kerülni. A bizottság természetesen soknak találta ezt az összeget, a melyhez hasonló összegbe már rég került egy-egy agg a városnak. Pedig ha veszszük nem épen sok, pláne ha a rozzant viskót is figyelembe vesszük, a mely minden pillanatban a nyakukba szakadni készül.

— **Esküvő.** Mészoly Áron Sárbovárdi szolgabíró ma esküdött örök hűséget özv. Vantsayné szép és kedves leányának, Irénnek az alsó-alapi ev. ref. templomban.

— **Jegyzők gyűlése.** A fejérmegyei jegyzők egyesülete tegnap d. e. 10 órákor közgyűlést tartott Szabó Sándor csákvári jegyző elnöke mellett a vármegyház II-od emeleti kistermében. Az elnöki jelentés tudomásul vétetvén, rövid tanácskozás után elfogadtatták a jövő évi költségvetés, mely szerint a bevétel 626, a kiadás 293 koronában irányoztatott elő. Az alapszabályok a kiválmakhoz képest módosították. A közigazgatási szakcikkre hirdetett pályázat meddő lévén, a pályázati határidő a jövő közgyűlésig meghosszabbították. A győrmegyei jegyzőegyesületnek a községi adókezelés államostására vonatkozó átiratát az egyesület nem pártolja. A holnap tartandó országos jegyző-egyleti gyűlésre felküldötték Szabó Sándor elnök, Torma Béla főjegyző és Andocs Ferenc pénztárnok. Az egyesület a kiküldötteket felhívja, hogy az okleveles jegyzők egy évi önkéntesi jogosultsága érdekében akciót fejtsenek ki. A közgyűlés befejeztével társasbédre jöttek össze a nem épen nagy számban megjelent jegyzők Latzkovits Béla budai-uti vendéglőjében, a hol a jó hangulat jó konyha, jó bor s Pozsár Pista jól szervezett zenekara mellett nem hiányozhatott.

— **A bíróság köréből.** Ó Felsége f. hó 21-én kelt legfelső elhatározásával dr. Borsitsky Imre pécsi kir. törvényszéki bíró járásbírói minőségben saját kérelmére a duna-donyi kir. járásbírosághoz helyeztetett át.

— **Simli Mariska segélyezése.** Igéretünkhöz képest foglalkozunk a közgyűlésnek ez ügyben hozott határozatával. Hogy Simli Mariska helybeli lakost segélyezi-e a hatóság vagy nem, hogy miként, mily mérvű segélyt nyújt neki, arról elmondottuk véleményünket. A közgyűlési határozathoz azonban van egy néhány szavunk. A városi tanács havi 30 korona segélyt hoz javaslata s tekintettel a segély nagyságára, nem tartja magát illetékesnek a segély kiutalványozására. A közgyűlés elé vezérik az ügyet, de mert olyan volt a hangulat, hogy a segély megszavazására kevés volt a remény, visszaülték az ügyet tanácsi elintézésre. Nagyon valószínű, hogy a segélyezés ezen módját nem helyesli a bizottság s így előáll az az eset, hogy a bizottság óhaja ellenére fog a tanács segélyt adni. Ez sehogy sem lehet rendjén. De szerény véleményünk szerint Fráth Pál báró, főispán sem járt el helyesen. A kissé zavaros hangulatban a bizottsági tagok nagyrésze dr. Saára Gyula ügyvéd indítványát akként értelmezte, hogy ez ügy végleges elintézésként levétetik napirendről. Ily értelemben szavaztak az indítvány mellett. Ennek néhány bizottsági tag a határozat kihirdetése után kifejezést adott s a főispán szavazásával az ellenpróbat sem a kérdésekisméltése után az újabb szavazást nem rendelte el. Kérdés tehát, hogy a biz. testület meggyőződése jutott-e kifejezésre a határozatban? Mi azt hisszük, hogy nem. Hogy tévesen fogták fel a kérdést, az bizonyos. Hogy kinek a tévedése folytán fogták így fel, az nem lényeges. A tévedést megkorrigálni nemcsak hogy nem szégyen, de feltétlenül kötelesség. Hogy pedig ez esetben a tévedést nem korrigálták meg, az nem a bizottság akaratán múlt. Óhajandó volna tehát a közgyűlési határozatot már csak elvisszempondból is így értelemben megfélelvezni s azt hisszük, azoknak lenne igazuk, a kik a jelenlegi határozatot nem tartják teljesen jogszerűnek.

— **Athelyezés.** Fehér Károly déli vasúti forgalmi tiszt, a ki évek óta van városunkban, Baracsra helyeztetett át. A közszeretetten álló hivatalnok távozása alkalmából tisztársai a vasúti étteremben bucsulakomát rendeztek.

— **Balesetek.** Mikó Ferenc, Vendel-utca 17. sz. alatti lakos fuvaros kissé beszeszelt állapotban hordta ma a homokot az épülő új laktanyához. A délelőtti órákban ért az első fordulóra az építkezés színhelyére, a hol valamiképp lebukott a kocsirol s oly szerencsétlenül jutott a kerek alá, hogy vállperccsontja eltört. A mentők beszállították a Szent-György kórházba, a hol nyomban bekötötték. — A villanyos szerelésnek is van már betege. Farádi Szabó István a villamos vastartók beillesztésével volt elfoglalva. A létrán ment s mert az italtól egy kissé nehéz volt a feje, a negyedik létrafokon megcsúszott s lebukott. Szerencsére nem esett nagyobb baja, csak az egyik láb-sarok szenvedett némi zúzódást. Az első orvosi segély után lakására szállították.

— **Panaszkönyv.** A sóstói sétatér mentén levő rétekről most hordják a répat, tudvaleg a sétatér széleit évről-évre facsemetékkel ilteti be a város s e csemetéknek gondozása, illetve évenkénti pótlása nem kis áldozatot igényel. S hogy a nagy áldozattal nincs arányban az eredmény, az nem csoda, mert hisz évenként, így répahordás alkalmával a szállítókoskik ugyancsak megfizetik a csemeték. Szükségesnek tartottuk erre felhívni a gazdasági tanácsosnak, illetve a rendőrségnek figyelmét, talán utasítani fogják a terület őrzésével megbízott mezőőrt kötelességének pontos teljesítésére.

— **Halálhírek.** Mint részvétellel értesülünk, Felber Fülöp kozmai kántortanító tegnap, 24-én pár napi súlyos, keresztény türelemmel viselt szenvedés után, a halotti szentségekkel megerősítve, jobb létre szenderült. A megboldogultban Felber Géza felsővárosi káplán édes atyját gyászolja. Nyugodjék békében. — Részvétellel vettük a gyászjelentést, hogy Bauer József kórház-utcai vendéglős a haldoklók szentségének átjatos felvétele után rövid szenvedés után tegnap reggel 5 órakor meghalt. Az elhunytat ma d. u. 3 órakor temették el Kórház-utca 23. sz. alatti gyászházból.

— **Megbüntetett párbajok.** Ismeretes az a párbaj olvasónk előtt, melynek Maron István városi számvevő volt a sebesültje. Ujsgápolemiából kifolyólag ez év elején Székesfejervártól kár-párbajt vívtak Fényes László hírlapíró és Maron István városi számvevő. A párbaj komolyabb következmények nélkül folyt le. A székesfejvári törvényszék Maron István párvialdért véségéért 8 napi, Fényes Lászlót, a ki párvialdért már büntetve volt, 30 napi államfogházra ítélte. Ezt az ítéletet tegnap Zubovics Román bíró előadásában, Kemény Miklós dr. védőbeszéde után a budapesti kir. ítélőtábla is helybenhagyta. Hát ez bizony elég enyhe ítélet! Ha a bíróság így bünteti a párbajozókat, akkor egyhamar nem igen lehet kiküszöbölni ezt az ostobaságot.

— **Uj vasut a megyében.** A kereskedelemügyi miniszter értesítette Fejérvármegye törvényhatóságát, hogy dr. Berényi Károly budapesti gyakorló ügyvéd kérelmére a m. kir. államvasutak Bia-Torbágy állomásától kiágazólag Bia községén át Ettyek községgel bevezetendő villany-vagy gőz-erőre berendezendő keskenyágú helyiérdekű vonatra az előmunkálati engedélyt megadta.

— **Dömötöri vásár.** Nincsen vásár eső nélkül — ez a régi szokás-mondás városunkban. A holnap Dömötöri vásár azonban az eddigi kilátások szerint meg fogja ezt hazudolni, a mennyiben derült, tiszta időre van kilátásunk. A vásár egyébként igen élénknek, népesnek ígérkezik. Már eddig is nagy a felhajtás lábas jószágokban s a kereskedők közül igen sokan vannak már itt s így jó forgalmat remélhetünk. A vásári rend megváltoztatása sok . . . 1 a rendészeti hatóságnak s bár Sim . . . Alkapitány minden lehető elkövet, hogy a vásáros közönség igénye kielégíttessék, a surlódás meg sem kerülhet el. A vásár állandó vendége, a zsebmetszők sem hiányoznak. Néhány gyanus alakra már rávetette tekintetét a rendőrség s elejét vette egyeseknél az operációnak.

— **Ismeretlő.** Ki ez az ur? Az állatorvos-e, vagy az új szolgabíró?

— Nem tudom. De eredj csak hozzá és mondj neki, hogy a fogad fáj. Ha receptet ad, akkor ő az állatorvos, ha pedig pofon vág, bizonyos lehetsz benne, hogy a szolgabíró volt.

— **A védőangyal.** A liberális helybeli védőbástyája, melyet zűldességgyűjtési szenvedélye miatt általános *spenótlap*, vagy *lósóskalap* néven ismer e város tisztelt közönsége, roppant önrizzel támad rá az *Alkotmány* egy cikkére, a melyben az helyesli, hogy a korcsmák a vasárnapi istentisztelet alatt zárva legyenek. Egy kalap alatt a mellét is veri, hogy így meg úgy, ő neki is csak azért fáj a szive, mert némely gonosz hívők, a mint a csurgóiak is, templom helyett a korcsmába mennek s ott a káplán aszisztenciája mellett versenykuglizást folytatnak. Ó annak idején, „*a hívők ájtatosságának jogos érdekében*” szólalt fel s mit kapott érte? azt mondták rája Bilkei Ferenc „káplán” és büntársá, hogy nem igazat beszél. De ő megmutatta, hogy legény a csárdában, mert bevádolta őket. Jól tette. Hogy mi lesz az ítélet, az a bírósághoz tartozik, meg a cikk írójához. Ehhez nem szólnunk. Hogy valótlanságokat irt s oktanul és alapítanul akarta a csurgói káplánt a spenótól övező közönség színe előtt befeleltetni, azt nemcsak mi, de ő is igen jól tudja, mert kivéve egyet: hogy Csurgón vasnap délutánoként versenykuglizás szokott lenni, a melyen Mészáros István káplán is jelen szokott lenni — semmit be nem bizonyított. Sem azt, hogy Mészáros elődjét köteleltségmulasztással vádolta, sem: hogy Mészáros üzletvezető, sem: hogy az istentiszteletet valaha zavarták volna a játékkal. S ime a kis hamis mégis mily ravasz fondorlattal forgatja a szeméit s mily rókaufatanggal szeretné elhitetni a világgal, hogy ő neki is a templomi ájtatosság mennyire a szívében fekszik. Százat teszünk egy ellen, hogy annak a templomnak a tornyán nincs se kereszt, se csillag, de még megdöved sem, hanem korcsmacacéger s benne a pap egy mosolygó (a szövetkezet fenállása óta dühös) tekintetű, merész orrhajlással, esetleg pájesszel s délceg karika-lábakkal megáldott napkeleti khonfitársunk, a ki hamisítatlan Engel-csöppökkel s vitrioltalan snapszal boldogítja a száraztorku magyart. Nohát csak lebegjen felette szeretettel s terjessze föléje mint védőangyal tollas szárnyait.

— **A honvédek vacsorája.** A honvédelmi miniszterium költségvetésében örömmel olvassuk, hogy a honvéd legénység vacsoráját javítják. Mivel a közös hadseregbeli katoknál is feljavították a vacsorát, a mi derék honvédeknek sem mellőzhetők a vacsorajavítás dolgában. Eddig a legénység vacsorájára a hét két napján 6 fillér, a többi napokon pedig 4—4 fillér volt felvéve. Most a közös hadsereg legénységével egyformán minden napra 6 fillér vacsorapénz vétetett fel fejenként.

— **Rendület a községi iskolaszékekről.** A válás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet intézett a megyei tanfelügyelőkhöz és a községi hatóságokhoz, amelynek mellékletképpen a községi iskolaszékek számára új utasításokat adott ki. Az átdolgozás vezérlő elvűl elsősorban azt tüzte ki, hogy az ország népoktatás ügyének teljes egyöntetűvé, egységessé és nemzeti szelleművé tételéhez okvetlenül szükséges és az egységes, magyar nemzeti népoktatás fontos érdeke azt parancsolja, hogy az iskolaszéki utasítás ugyanazon elvek szerint, sőt ugyanazon beosztás mellett készüljön, mint az állami iskolai gondnoksági utasítás. Az utasításnak különösen az a része bír nagy fontossággal, amely a magyarul nem tudó, vagy nem magyar nyelvű képzésben. tanfelügyelői láttaozás nélkül kapott oklevéllel bíró tanulókat a választásból kizárja.

— **Az aranypénzek ellenőrzése.** A kormány rendeleténél fogva, minden nyilvános pénztárnak feladatja, hogy a forgalomban levő aranypénzeket a kapott utasítás, abból a szempontból, vajjon a súly iránti féltés, s hogy nincs-e rajta kopás és így értékcsökkenés.

— **A jóbarátok vége.** Bodzák János snapszbruder ma jött meg Bărăndról, hogy díszítse illetősége helyét, Székesfehérvár városát. Vadházasságban él egy erkölcsi tekintetben hozzá hasonló lilionszállal, a rendőrség előtt nem kevésbé ismeretes Szekeres Máriaival. A tiszteletnek örvendő pár ma délután *Hollósy* Gábor korcsmájában mutyiban pityizált, midőn odakeveredett Szekeres Ferenc, az asszony fitestvére s dorgálta az italozókat. Bodzákknak ez sehogyssem tetszett, eleinte vitatkoztak, veszekedtek, aztán meg bírokra keltek. A vége az lett a dolognak, hogy

Szekeres kivette Bodzák kezéből a botot s alaposan elverte, kezén és balszemén súlyosan megsebesítette a bepálinkázott sógor. Bodzák a kapitányságnál feljelentette Szekereset.

— **Vörheny a megyében.** Szinte alig van község a vármegyében, s hol a vörheny, a gyermekeknek e félelmetes réme fel ne ütötte volna halálos fejét. Lovasberényből értesítenek bennünket, hogy ott rövid idő alatt mintegy 40 áldozatot követelt a gyermekek közül. A veszedelmes betegség továbbterjedésének megállítására érdekében *Huszár* Agost alispán az iskolákat bizonytalan időre bezáratta.

— **A két anya-számár.** Duna-Pentele község határában két anyaszamarat fedeztek fel. Eleinte azt hitték, hogy vadszamarak tévedtek a határba, lassan, vigyázva közelítették meg a fűlesek s akkor látták, hogy soha szelidebb barmokkal dolguk nem akadt. A törvény rendje-módja szerint az előjáróság vette gondozás alá a tévelygőket s most a község lakói, miglen a jogos tulajdonos nem jelentkezik. Erre ugyan sokáig nem várhat az előjáróság, mert 8 nap múlva mint bitangban talált jószágot tartozik elárvereztetni.

— **Késelő támadók.** Gyanútlanul ballagott hazafelé *Simon* János urhidai korcsmájából Hideg István urhidai lakos, midőn a községben kívül *Palkovits József* falubattyányi szőlőhegyi, továbbá ifj. *Berki Mihály* és *Varga István* urhidai legények megtámadták, a földre teperték s *Berki* néhányszor zsebkésével megszurkálta, a másik kettő pedig ezalatt botokkal verte. Hideg az rsvosi látlelet szerint két hétig gyógyuló testi sértést szenvedett, a miért a tettesek a bíróság előtt fognak megbüntettetni.

— **Tűz a vidéken.** Pammer János hercegfalvai lakos udvarán tűz ütött ki a napokban. A kazalok gyulladtak meg s a tűz lokalizálása az óriási szélviharban csak nagy nehezen sikerült. Pammer vétékes gondatlansággal vádolják szomszédai, mert oly nedvesen rakatta össze a takarmányát, hogy a kigőzölögés folytán fejlődött hó volt oka a jelenlegi veszedelemnek is

— **Szerencse a szerencsétlenségben.** A jónévű L. vendéglős nemrég eladta üzletét, hogy San-Franciscoban élő gyermekeihez költözzön. Körülbelül 60.000 koronával kelt utra. Isterősei alig gondoltak már reá, migem itthon az a hír terjedt el róla, hogy L.-et Brémában, midőn az Amerika felé induló hajóba akart szállni, ügyes zsebmetszők teljesen kifosztották. Ugyanezen időtáj L.-nek egyik ifjúkora barátja egy hosszú panaszos levelet kapott, melyben L. igazolta a hírlapközlemények valódiságát és arra kéri O. barátját, hogy jöjjön segítségül azonnal Brémába. A baráti kötelek folytán O. azonnal odautazott. S ma, O. felesége, a következő meglepő levelet kapta férjétől: „Képzeld csak, hogy L.-nek a nagy pechje mellett minő nagy a szerencséje!

A gazemberek kilopták zsebéből a pénzzel lelt tárcát és ezt kiürítve, eldobták. A rendőrség megtalálta a tárcát és ebben nem talált egyebet, mint egy sorsjegyet, melyet L. a Török A. és Társa bankházánál, Budapest, VI., Teréz-körút 40/a. mely tudvalevőleg hazánkban a legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet, vásárolt. Közben az osztálysorsjáték húzásai voltak s te emlékszel reá, hogy elutazásom előtt Töröktől húzási jegyzéket kértem. A mint L. sorsjegyet mutatta, a nélkül, hogy bármire is gondoltam volna, megnéztem a sorsolási jegyzéket és látom, hogy L. sorsjegyet nagy nyereseménnyel húzták ki. Képzelted, mennyire örült ennek L. barátom.”

Ügyvédi irodában, esetleg szolid üzletben állást keres egy jó írásu, négy polgári iskolát végzett nő. Cim a kiadóhivatalban.

Piaci árak:

1902. évi október hó 22. én.

Buza	14.—14.60.
Rozs	11.80—12.40.
Árpa	10.80—11.20.
Zab	11.60—12.—.
Uj tengeri	10.—

A forgalom élénk.

IRODALOM.

Vegyűk Néppárti Naptárt! A „Néppárt” című népujság igen éltre való vállalatba fogott az elmúlt évben. A Japhoz hasonló iratyu és tartalmu népnaptárt adott ki, melyet nagy örömmel fogadott mindenki, a ki nem az izgatott olvasmányokban, hanem a hasznos tanulságokban leli örömet. A Stephanum által szinesen kiállított naptár 184 nyomtatott oldalra terjed. Ebből csak nyolc oldala hirdetés. A szokásos naptárész után következő előszót *Zichy Nándor* gróf írta. Ezen kívül számos politikai, közhasznu, mulattató és szórakoztató olvasmány van benne. Hatvan olyan csnos kép van benne, minőt egy ilyen irányu műben sem találunk. Melegen ajánljuk ezt a derék, népies kalendáriumot mindenkinek. Apostoli működést fejt ki, a ki a nép kezeihez juttatja ezt a bevallottan keresztény irányu könyvet. Ára: 1 darabnak 80 fillér, 10 darabnak 6 korona 80 fillér, 50 darabnak 33 korona, 100 darabnak 64 korona, 500 darabnak 316 korona. Megrendelhető a pénz előleges beküldése mellett a „Néppárt” kiadóhivatalban Budapest VII. József körút 35.

Mészáros Miklós

a magyar kir. szabad. osztálysorsjegyek főelárusítója

Budapest, VIII., József-körút 22—24,

ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjegyek főrudájából való közvetlen beszerzését eredeti árakban:

☛	1/8	1/4	1/2	1	☛
☛	1.50	3.—	6.—	12.—	korona.

Megrendeléseket czélszerűségből postautalványon kérem

☛ **Húzás már november hó 20 és 21-én.** ☛

Üzlet áthelyezés.

RODE IMRÉNÉ (Lasits Erzsé)

női divatárú üzlete
Székesfejérvár, Ferenc-rendiek épületében,
(Vátmár Ferenczel szemben.)

Üzletem nagyobbítása végett van szerencsém értesíteni a n. é. vevő-közönséget, hogy ezentúl **állandóan személyesen** fogom üzletemet tovább vezetni, miután nagyobb **bécsi és párisi gyárral** vagyok összeköttetésben. Ezideig irányomban tanusított szives támogatásért köszönetet mondva és egyben kérve továbbra is a n. é. vevő-közönség szives támogatását.

Nagy választék mindennemű gyermek és női legújabb divatu **bécsi és párisi őszi és téli modelle kalapokban**, melyeket meglepő olcsó árakon számítok.

Újdonságok naponta érkező **bécsi és párisi modelle kalapokban** nagy választék.

KOVÁTS ANTAL

uri- és női divat, rövidárú és kosszori raktára
Székesfejérvárott, Városház tér.

Az őszi idény következtével becesz figyelmébe ajánlom nagy választékban levő férfi és női ingeim, alsó-nadrágok, hálóingek, harisnyák, legjobb minőségű bőr és kötött keztyűk, flanel és szövet blousok, francia fűzők és esőernyőket.

Vászon és abrosz gárnaiturák, kezdeti és előrajzolt kézi-munkák és **kellékek**

Valódi Jäger alsó ruházat.

Fimzett stráfok méterje 6 krtól kezdve.

A közönség szives pártfogását kérve maradtam tisztelettel

KOVÁTS ANTAL.

Városház-tér.

Raktáron levő összes átvett árakat mélyen leszállított áron árusítom el.

Meghívó.

A Fejérvár-Csburgi keresztény fogyasztási szövetkezet f. évi november hó 1-én délután 3 órákor a rém. kath. iskola tantermében közgyűlést tart, melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgy:

1. Az alapszabályoknak pótlása.
2. Esetleges indítványok.

Az elnökség.

TÖGL és SZLANYINKA

férfi-szabók

Sz.-Fejérvár, Szt.-Imre-utca 1. sz.

Van szerencsénk a m. t. közönséget értesíteni, hogy megérkeztek az őszi és téli idényre való legújabb divatu szövetek, melyből mindenkor dús raktárt tartunk.

Jutányos ár és pontos kiszolgálás!

SZALAY GYULA

* * * műorgona építő intézete * * *

ALAPITTATOTT 1879.

SZÉKESFEHÉRVÁROTT,

ALAPITTATOTT 1879.

* * LÖVÖLDE-UTCA. * *

Elfogad megrendelést a legújabb rendszerű templom- és hangversenyorgonák elkészítésére hat évi jótálás mellett. Raktáron tart kisebb és közép nagyságu új és átalakított templomorgonákat. Zongorák, pianinok és harmoniumokat. Orgonák évi kezelését és gondozását mersékelt áron eszközi az ország bármely részében.

Költségvetést ingyen és bérmentve küld.

Másolat.

Jegyzőkönyv, mely felvétellett Gyulafalván, 1898. év Október 12-én az orgona átvétele ügyében.

Alulírottak megjelenvén, hogy Ő Nmsága Császka György kalocsai érsek úr által épített templomunkba felállított új orgonát megvizsgáljuk, ott a következőket tapasztaltuk:

Az /1. a. mellékelt tervezetnek az orgona úgy külsőleg, mint belső szervezetében teljesen megfelel, a mit tiszta lelkiismerettel nevünk aláírásával bizonyítunk.

Miután Ő Nmsága Kegyelmes Urunknak az orgona építésért leghálásabb köszönetünket nyilváníjuk a község nevében, elismerjük, hogy az orgona kedves benyomást tesz imponáns alakja s román stylu külseje által a szemlélgre és kellemes, átható, tömör, tiszta hangjával uralja gyönyörű templomunk minden legkisebb részét; ezért az építő Szalay Gyula urnak hálaival adózunk e helyen.

K. m. f. (P. H.)

Weisz Mihály s. k., lelkész.

Kucsra Gyula s. k., ktanító.

Katona József s. k., tanító.

Székely Sándor s. k., közs. jegyző.

Lábodi András s. k., bíró.

Rohacsék Antal s. k., II. bíró.

Szekeres András s. k.

Soós Mihály s. k.

Első székesfehérvári aranyozó- és templomdiszítő műterem

és saját készítményű

TÜKÖR-, KÉP- ÉS KÉPKERET-RAKTÁR.

Alapított 1865-ben.

Jelenlegi tulajdonos: **Ij. Schaumann József**, aranyozó- és templomdiszítő, ki bármiféle új és régi aranyozást, templomdiszítést és minden e szakmába vágó munkát és szent szobrokat tartós és jó kivitelben, jótállás mellett készít.

Raktár és iroda:

SZENT IMRE-UTCA,
(Barátok épülete.)

SZÉKESFEJÉRVÁR,

ISKOLA-UTCA,
(6. szám.)